

ضرورت درک صحیح مداحان از مسئولیت‌های اجتماعی

زهرارامردوند

گزارش روز

پنجشنبه گذشته، رهبر معظم انقلاب اسلامی با جمعی از مداحان و ذاکران اهل بیت^(ع) دیدار کرده و نکات مهمی در خصوص بایسته های ذاکران اهل بیت^(ع) بیان کردند؛ دیداری که نخستین دیدار عمومی ذاکران اهل بیت^(ع) پس از جنگ تحمیلی دوازده روزه به حساب می آمد.

در این مراسم پرشور که بیش از سه ساعت طول کشید، ذاکران اهل بیت^(ع) اشعاری را در منقبت بهترین زنان عالم، حضرت زهرا^(س) ارائه کردند.

در این دیدار که با حضور ذاکران اهل بیت^(ع) از سراسر کشور انجام شد، بیش از هشتاد نفر از مداحان و ذاکران خراسانی نیز حضور داشتند که از جمع آن ها، محمد علی خوش چهره، پیرغلام اهل بیت^(ع)، به شعرخوانی پرداخت و اجرای این جلسه نیز برعهده احمد واعظی، دیگر ذاکر پیشکسوت اهل بیت^(ع) بود.

● مدح حضرت زهرا^(س) در کنار پرداختن به مسائل روز کشور و جهان



علی خراسانی، ذاکر مشهدی حاضر در این دیدار، می گوید: اولین بار بود که در دیدار با رهبر معظم انقلاب حضور داشتم. در ابتدا و با توجه به برخی ملاحظات، این احتمال وجود داشت که ایشان در جلسه حضور نداشته باشند. اما در نهایت، شرایط به گونه ای رقم خورد که جلسه با حضور ایشان برگزار شد.

وی می افزاید: این جلسه، ترکیبی از مدح حضرت زهرا^(س) و پرداختن به مسائل روز کشور و جهان بود و گویای این مسئله بود که دین از سیاست جدا نیست.

خراسانی در ادامه به برخی از نکات مطرح شده و توسط رهبر معظم انقلاب اشاره می کند و می گوید: ایشان تأکید کردند که در فضای جنگ شناختی شبهه افکنی، زمان دفاع صرف گذشته و باید «هجوم» به نقاط ضعف دشمن در دستور کار قرار گیرد و خواستار آن شدند

که هیئت ها به پایگاه ادبیات مقاومت تبدیل شوند و مداحان نیز نقش کارگزار اصلی این جریان را ایفا کنند. ایشان بر اجرای ملودی های اصیل توسط مداحان تأکید کردند و فرمودند که باید مراقب نفوذ آهنگ ها و ملودی های غربی یا بیگانه در هیئت ها بود. ایشان از فراگیر شدن اجرای برنامه های مبتنی بر «ادبیات مقاومت» در بیشتر هیئت ها و افزایش گرایش جوانان به این مراکز نیز ابراز خرسندی کردند.

● تأکید رهبر معظم انقلاب بر پژوهش محوری



مداحان قرار داده شده است.

وی مهم ترین محور توصیه های رهبر معظم انقلاب اسلامی را تغییر ماهیت جنگ امروز و لزوم به روز شدن

محتوای مداحی عنوان می کند و می افزاید: بر اساس فرمایشات آقا، امروز، جبهه اصلی، نبرد برای قلب ها و فکرها ی مردم است. موضوعی که توجه بیش از پیش مداحان و ذاکران اهل بیت^(ع) به پژوهش و تحقیق را برای مداحان بیان می کند. ایشان به صراحت، بر ضرورت پژوهش محوری در مداحی تأکید داشتند. مسئله ای که به مداحان کمک می کند معارف عمیق اهل بیت^(ع) و اسلام را با مصادیق و تحولات روز جامعه پیوند دهند و در برابر تحریکات دشمن، مؤثرتر عمل کنند.

ها شمی به مقایسه میان جایگاه کنونی و گذشته مداحان اهل بیت^(ع) توسط رهبر معظم انقلاب اشاره می کند و می گوید: ایشان تأکید کردند که شرایط امروز مداحان با گذشته متفاوت است. دیگر صرف اتکا به محفوظات کافی نیست و اشعار باید به روز، نوآورانه و در خدمت مسائل جاری جامعه قرار گیرد تا تأثیرگذاری داکتری داشته باشد.

وی البته به واکنش های رهبر معظم انقلاب در اجرای برخی از مداحان نیز اشاره می کند و می افزاید: سبک



و سیاق این اجراها، مورد تأیید و مطلوب ایشان بود.

این ذاکر اهل بیت^(ع) در ادامه می گوید: این دیدار برای مداحان، یک پتانسیل و انرژی مضاعف بود. تلاش می کنیم تلاش هایمان به گونه ای باشد که باز هم مورد لطف و عنایت ایشان قرار بگیریم. مداحی امروز، فضایی گسترده پیدا کرده است. یک کار معنوی و دلی است که به شدت سخت است. سبک زندگی و سیرت مداح باید منطبق با همان روش و توصیه ای باشد که برایش تعریف شده است.

● مداحی: ابزار قوی در جبهه فرهنگ و تبیین



حاضر که کشور با فشارهای روانی و روایت های

متخاصم مواجه است، کلام مداح خیلی اثرگذار است و این اثرگذاری باید ه دمقند شود.

وی می افزاید: بر اساس آنچه رهبر معظم انقلاب فرمودند، مداحان باید نقش خود را فراتر از مرتبه سرایی صرف ببینند و به عنوان ابزاری قوی در جبهه فرهنگ و تبیین ایفای نقش کنند. مقام معظم رهبری بر اهمیت فرهنگ سازی و کار جهانی تأکید ویژه ای داشته اند؛ به این معنی که مداحان باید با پرهییز از محدود کردن فعالیت های خود به فضاهای بسته، در جهت تولید محتوایی فاخر و اثرگذار حرکت کنند که بتواند پیام عاشورا و ارزش های اسلامی را به صورت گسترده تر و جهانی منعکس سازد. خوید در ادامه می گوید: ارتباط مداوم و مستمر جامعه مداحان و ذاکران اهل بیت^(ع) با رهبر معظم انقلاب اسلامی، زمینه لازم را برای درک صحیح ضرورت ها و مسئولیت ها در دوره های پرتنش، فراهم می کند و مداحان را به صورت عملیاتی، برای انعکاس صحیح این دیدگاه ها به جامعه پیرامونی خود آماده می سازد.

● مداح باید حق طلب باشد



مصطفی دشت بیاض، دیگر مداح مشهدی اهل بیت^(ع) نیز در خصوص این دیدار می گوید: تحلیل نکات ارائه شده توسط ایشان، ضرورتی است که نیازمند بررسی های دقیق و ریزبینانه است. محور اصلی توصیه های ایشان، تقویت روحیه ایستادگی و مقاومت در برابر چالش های کنونی کشور بود. وی می افزاید: از سوی دیگر، ایشان موضوع تشکیل کانون مقاومت در جامعه مداحان را مطرح کردند. چرا که مقاومت و ایستادگی در برابر مشکلات از جمله مواردی است که با طرح در هیئت ها زنده نگه داشته می شود و جنبه عملیاتی پیدا می کند. مداحان با تقویت روحیه داخلی و حمایت از مقاومت جهانی در این مسیر حرکت می کنند. به هر میزان که دغدغه مندی مردم نسبت به این مسائل تقویت شود، قطعاً کمک ها و هم بستگی ها در حمایت از مقاومت تقویت خواهد شد.

وی با اشاره به ضرورت «حق طلبی» در بیانات رهبر معظم انقلاب اسلامی تأکید می کند: وظیفه اصلی مداح و جریان هیئت، پابیندی و ایستادگی قاطع بر مسیر حق است.

مجازات قضایی در انتظار کسانی که با مزاحمت برای اورژانس و آتش نشانی ایمنی و سلامت دیگران را تهدید می کنند

هشدار واقعی برای تماس های کاذب

مزاحمت های تلفنی برای مراکز امدادی، معضلی دیرینه و خطر آفرین است، به طوری که هر تماس غیر ضروری، جان تعدادی انسان را نشانه می رود و خدمات اورژانسی را با اختلال جدی روبه رومی کند. سال هاست شماره های فوریتی همچون اورژانس و آتش نشانی، هم زمان که پناه مردم در لحظات سخت زندگی به شمار می روند، هدف برخی مزاحمان نیز هستند. اما چرا این مصل هنوز ادامه دارد و راه برون رفت از آن کجاست؟ در شماره پیش، به بررسی انگیزه ها و آسیب های ناشی از این مزاحمت ها پرداختیم. این بار در ادامه همان گزارش، سراغ کسانی رفته ایم که راهکارهای عملی و قانونی برای مقابله با این رفتارها پیشنهاد می دهند؛ از جرم شناسان و متولیان شهر ترمیمی که بر فرهنگ سازی و آموزش تأکید می کنند تا نمایندگان دستگاه قضایی که از پیگیری قضایی و قطع خطوط تلفن مزاحمان، سخن می گویند. در این گزارش، دوتگانه متفاوت را پیش رویتان گذاشته ایم؛ پیشگیری در کنار مجازات.

گزارش روز



شیراز
معموده برای کیا

قطع تلفن مزاحمان

سید محمد مهدی کاظمی، جانشین معاونت پیگیری حقوق عامه و پیشگیری از وقوع جرم دادستانی عمومی و انقلاب مرکز استان خراسان رضوی، نیز صحبتش را با همین موضوع شروع می کند: «فناوری در کنار مزایایی مانند تسهیل ارتباطات، موجب شکل گیری جرایم جدیدی شده است که یکی از آن ها، مزاحمت های تلفنی است که به اشکال مختلف رخ می دهد». او از یک مسئولیت اجتماعی یاد می کند که شهروندان غالباً به آن مقید و متعهد هستند و ادامه می دهد: بیشتر متخلفان، ناآگاه هستند و نمی دانند اتفاق هایی که با حیات و جان انسان ها رابطه و سروکار دارد، شوخی بردار نیست و کوچک ترین اختلال و وقفه در خدمات رسانی، ممکن است به قیمت جان یک انسان تمام شود. شواهد نشان داده است که بیشتر شهروندان در موضوعات امداد رسانی، به میزان لازم همکاری می کنند؛ برای مثال افراد در مواجهه با خودروهای امداد رسان سطح شهر، مسیر را باز می کنند، با این حال مطابق ماده ۶۴۵ قانون مجازات اسلامی (تعزیرات)، هرگاه کسی به وسیله تلفن یا دستگاه های مخابراتی برای اشخاص مزاحمت ایجاد کند، محکوم به حبس خواهد شد. علاوه بر این، طبق تبصره ۲ ماده ۱۴ قانون تأسیس شرکت مخابرات ایران اسلامی، مزاحمت تلفنی جرم محسوب می شود و مرتکب آن، مشمول مجازات قانون است، حتی اگر محرز شود که این عمل باعث به خطر افتادن یا از دست دادن جان یک نفر شده است، فرد قابل تعقیب است.

او تأکید می کند: قانون هرگونه جراحت و آسیب به دیگران را جنایت تلقی می کند، حتی از بین رفتن یک شخص با اثبات مزاحمت و تأخیر در انجام

مأموریت، حکم قتل را دارد و پیگیری قانونی رایه دنبال خواهد داشت.

کاظمی می گوید: وظیفه اصلی حفاظت از حقوق عامه، به عهده دادستانی است. دستگاه قضایی از سازمان های امدادرگر، مجدانه پیگیر آمار این مزاحمت هاست و اگر برای قانون گذاران مسجل شود مزاحمت تعدمی است، بدون فوت وقت اقدام به پیگیری خواهند کرد. در این راستا مراکز امدادی، تعدادی شماره تلفن را به عنوان مزاحمان تلفنی پرتکرار در اختیار ما گذاشته اند و دستور قطع خطوط تلفن، صادر شده است. او ادامه می دهد: البته شاید به نظر برخی ها این نوع مجازات، متناسب با این عمل نبوده است و به همین خاطر بازدارنده نیست. اما اگر وسیله ارتکاب جرم که همان خط ارتباطی است برای چند بار مستمر قطع شود، قطعاً در حوزه ارتباط گیری به مشکل برخوردند خورد.

● پیشگیری به جای مجازات

کاظمی نیز اعتقاد دارد تشدید روند کیفری به جایی نخواهد رسید و تجربه کشورهای دیگر نشان می دهد که آگاهی بخشی و ارتقای دانش افراد، زمینه ساز کاهش جرائم بوده است؛ اینکه پیوسته از طریق تربیون های عمومی و فضای رسانه ای اعلام شود که خطوط امداد رسانی برای نجات و کمک به جان افراد است، نه اسباب مزاحمت. او تأکید می کند: یقین بدانید که بخش بزرگی از این مزاحمت ها از سر ناآگاهی و غفلت است و بیان واقعیت ها، حس مسئولیت پذیری افراد را تحریک می کند؛ به همین دلیل توصیه می کنم مسئولان مرتبط قبل از اینکه به فکر مجازات باشند، در درجه اول به راهنمایی، اقناع و حتی درمان فرد مزاحم اقدام کنند. اصلاً اگر شیوه های مجازاتی در دیگر کشورهای دنیا را بررسی کنیم، متوجه



خواهیم شد آن ها بیشتر به دنبال پیشگیری و جرم زدایی هستند تا مجازات متخلفان.

● اجرای «قاضی مدرسه» در مشهد

جانشین معاونت پیگیری حقوق عامه و پیشگیری از وقوع جرم دادستانی عمومی و انقلاب مرکز استان در ادامه می گوید: به منظور پیشگیری از وقوع جرم، برنامه های متفاوتی در نظر گرفته شده است. آگاه سازی و پرورش فکری، از برنامه هایی است که در حوزه آموزش و پرورش باید به آن توجه شود و به این منظور، طرح قاضی مدرسه در استان مشهد در حال اجراست. او درباره جزئیات این طرح توضیح می دهد: در این طرح، قضات در جمع و تشریح آموزشان حضور می یابند و درباره چنین موضوعاتی با آن ها صحبت می کنند. بزرگ ترها آئینه اعمال کودکان و نوجوانان هستند؛ هنگامی که بزرگ ترها با یکدیگر شوخی می کنند، متوجه نیستند هر شوخی، زمان و مکان دارد و برخی شوخی ها چه عواقب جبران ناپذیری ممکن است به دنبال داشته باشد. چنین مواردی باید فرهنگ سازی شود و تک تک شهروندان یاد بگیرند که حقوق یکدیگر در اجتماع احترام بگذارند. قطعاً پیشگیری، مقدم بر درمان است و فرهنگ سازی را باید از مراکز آموزشی و سطح جامعه شروع کرد.

فرهنگ سازی به جای مجازات

بگیرد. درکل همان طور که اول اشاره کردم، آماری که درباره مزاحمان ارائه می شود، تفکیک شده و شفاف نیست؛ اینکه چند درصد از این تماس ها اشتباهی است یا اینکه برخی مخاطبان، موضوعی مدنظرشان بوده است که نمی دانسته اند به کجا باید زنگ بزنند و برای راهنمایی و گرفتن مشاوره با این مجموعه ارتباط گرفته اند. قطعاً این افراد جزو مزاحمان به حساب نمی آیند. در پروژه شهر ترمیمی، اعتقاد دارد کسانی که از روی عمد این کار را می کنند، تعدادشان زیاد نیست و بیشتر افرادی هستند که ترس از ریختن آبرویشان ندارند. تهدید و مجازات، شیوه و راه حل مناسبی برای آن ها نیست. او معتقد است که درمان این افراد و استمرار آموزش های شهروندی و فرهنگ سازی، راهکار بهتری خواهد بود؛ اینکه درهای واحدهای امدادی به روی مردم باز شود و آن ها از نزدیک، عملکرد فعالان این حوزه را ببینند؛ به ویژه اگر عوایی را که یک مأموریت کاذب می تواند برای جان افراد داشته باشد، از نزدیک لمس و حس کنند. سروی می گوید: مجموعه ما به عنوان یک گروه ترمیمی، پیشنهاد داده است به جای تمرکز بر شهروندان، فهرست مزاحمان برای شرکت هایی مانند ایرانسل فرستاده شود تا دیگر خط جدیدی در اختیارشان قرار نگیرد.

در گزارش نخست، به نقل از برخی کارشناسان نوشتیم که گاهی بی مسئولیتی اجتماعی، سبب می شود برخی افراد چنین مزاحمت هایی را برای مراکز امدادی ایجاد کنند، با این حال دکتر سید جعفر سروی، مدیر پروژه شهر ترمیمی شهرداری مشهد، دیدگاه دیگری دارد و در مجموع با اعمال رویکردهای قهری و تنبیهی بدون توجه و شناخت علت رفتارهای شهروندان، مخالف است. او که حوزه تخصصی اش جرم شناسی است و سال ها تجربه کار در این زمینه را دارد، درباره مسببان مزاحمت مجموعه های امدادی نیز همین اعتقاد را دارد؛ اینکه مجازات، کلید حل این مسئله نیست. سروی می گوید: ضعف بزرگ واحدهای امداد، نداشتن اطلاعات و آمار شفاف و واقعی از اعمالان اصلی مزاحمت است و آماری که معمولاً این مجموعه ها ارائه می دهند کلی است، در حالی که این رفتار بیشتر از کسانی سر می زند که با سالمند و کهنسال هستند و به منظور پر کردن خلأهایشان به وسایل ارتباطی از جمله تلفن پناه می برند یا کودکانی هستند که به خاطر رند بودن، به راحتی با این شماره ها تماس می گیرند. به گفته وی، بخش دیگر این آمار مربوط به کسانی است که سرخوردگی روحی و مشکلات روانی دارند. قطعاً قانون گذار نمی تواند برای این افراد مجازاتی در نظر